

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی - تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۵/۳/۱۰	تعداد صفحه: ۴ صفحه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
سؤالات (پاسخ نامه دارد)			

بارم	الف
	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) بیت ها و عبارت های زیر را به فارسی روان بازگردانی کنید:
۰/۲۵	۱- هرکسی را اصطلاحی داده ام.
۰/۲۵	۲- کمندی به فتراک زین بر بیست.
۰/۲۵	۳- خواجه احمد گفت: «در همه کارها ناتمامی.»
۰/۲۵	۴- خود گنبد چنگی به دل نمی زد.
۰/۱۵	۵- عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده.
۰/۱۵	۶- مادر چشم به راه توست. آب خوش از گلویش پایین نمی رود.
۰/۱۵	۷- باریابی به محفلی کان جا جبرئیل امین ندارد بار
۰/۱۷۵	۸- رُقعتهی نبشت به امیر و هرچه کرده بود باز نمود و مرا داد.
۰/۱۷۵	۹- چه باشد گر خورم صد سال تیمار چو بینم دوست را یک روز دیدار
۱	۱۰- این ستیزه روی در کار ما به جداست و تا از چشم او ناپیدا نشویم دل از ما برنگیرد.
۱	۱۱- روی کسی سرخ نشد، بی مدد لعل لب ت بی تو اگر سرخ بود از اثر غازه شود
	ب
	معنی واژه (۲ نمره) معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.
۰/۲۵	۱۲- بادها گاهی قیّه می کشیدند.
۰/۲۵	۱۳- واصفان حلیه جمالش به تحیّر منسوب.
۰/۲۵	۱۴- گنبد، لُخت و آجری با گُله به گُله سوراخ هایی برای کفترها از ته بر سقف مسجد نشسته بود.
۰/۲۵	۱۵- این چه ژاژ است و چه کُفراست و فُشار؟
۰/۲۵	۱۶- اگر یک روز با دلبر خوری نوش.
۰/۲۵	۱۷- گرازان به تگ ایستاد.
۰/۲۵	۱۸- هم خُطواتش متقارب به هم.
۰/۲۵	۱۹- مردی تَدرو گشته را پرواز داده.
	پ
	درک مطلب (۴ نمره) ۲۰- در جمله: «گذشت ایام به دست های صورتگر پیر، رعشه آورده: توفیق خدمت گزاری ندارم.»
۰/۲۵	الف) منظور از «صورتگر پیر» کیست؟
۰/۲۵	ب) مفهوم عبارت «توفیق خدمت گزاری ندارم.» را بنویسید.
	ادامه سؤالات در صفحه دوم

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تعداد صفحه: ۴ صفحه	تاریخ امتحان: ۹۵/۳/۱۰	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		
سوالات (پاسخ نامه دارد)			

۰/۲۵	۲۱- در بیت: « چارق و پاتابه لایق مر تو راست / آفتابی را چنین ها کی رواست » کدام واژه اشاره به حقیقت وجود خداوند دارد؟
۰/۲۵	۲۲- در بیت: « به پاس یک دل ابری، دو چشم بارانی / پرست خلوتم از یک حضور نورانی », مقصود شاعر از « چشم بارانی » چیست؟
۰/۱۵	۲۳- معنی کدام گزینه در مقابل آن نادرست آمده است؟ معنی درست آن را بنویسید. الف) این چه شما می بینید، خانه اوست: این که شما می بینید، فقط جسم مادی انسان است. ب) به ید قدرت در گل از گل، دل کرد: با توان الهی خود گل آدم را به دل تبدیل کرد. پ) ملائکه در آدم تفرس می کردند: فرشتگان با فراست خود در جسم انسان بررسی و دقت می کردند. ت) به آفتاب نظر پرورده بود: بانظر و لطف الهی خود، آن را پرورش داده بود.
۰/۱۵	۲۴- مفهوم کلی بیت « دل هر ذره را که بشکافی / آفتابیش در میان بینی » را بنویسید.
۰/۱۵	۲۵- با توجه به عبارت « شاهین تیزبال افق ها بودم. زنبوری طفیلی شدم وبه کنجی پناه بردم. » نویسنده، زندگی خود را پس از کارمند شدن در بانک چگونه توصیف کرده است؟
۰/۱۵	۲۶- مفهوم « مصراع اول » را در بیت زیر بنویسید. « بردوش زمانه لحظه ها سنگین بود خورشید و زمین و آسمان غمگین بود »
۰/۲۵	۲۷- در کدام مصراع بیان شده است که اسرائیل، وطن ما را اشغال کرده است؟ الف) برجای ما بیگانه ننگ است ای برادر ب) باید به سینه رفت زین جا تا فلسطین پ) مقصد دیار قدس، همپای جلودار ت) جانسان من برخیز بر جولان برانیم
۰/۲۵	۲۸- عبارت « نگویم مرا سخت در بایست نیست. » چه مفهومی دارد؟
۰/۱۵	۲۹- در بیت زیر، شاعر بر چه موضوعی تأکید می کند؟ « بسیار منی کرد و ز تقدیر نترسید بنگر که از این چرخ جفایبشه چه برخاست »
	ت خود آزمایی (۳ نمره)
۰/۱۵	۳۰- در بیت: « دیگری برخاست می شد مست مست / پای کوبان بر سر آتش نشست » مفهوم کنایی « پای کوبان » را بنویسید.
۰/۱۵	۳۱- در بیت « آب چه دانست که او گوهر گوینده شود؟ / خاک چه دانست که او غمزه غمازه شود؟ » منظور از « گوهر گوینده » چیست؟
۰/۱۵	۳۲- در عبارت « یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده. » منظور از « مکاشفت » چیست؟ و در اصطلاح عرفانی به چه معناست؟
۰/۱۵	۳۳- در بیت « ز نیروی مردان و زخم سران / شکسته شد آن تیغ های گران », « زخم سران » چه مفهومی دارد؟
۰/۱۵	۳۴- با توجه به بیت « هر چند که از آینه بی رنگ تر است / از خاطر غنچه ها دلم تنگ تر است » در مصراع اول، کدام خصوصیت و ویژگی شاعر بیان شده است؟
	ادامه سوالات در صفحه سوم

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تعداد صفحه: ۴ صفحه	تاریخ امتحان: ۹۵/۳/۱۰	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://acc.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		
سوالات (پاسخ نامه دارد)			

۰/۱۵	۳۵- در بیت: «مردی صفای صحبت آینه دیده / از روزن شب، شوکت دیرینه دیده» منظور از قسمت مشخص شده را بنویسید.
۰/۲۵	تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی (۳ نمره)
۰/۲۵	۳۶- داستان «گل دسته ها و فلک» برگرفته از کدام کتاب «جلال آل احمد» است؟
۰/۲۵	۳۷- شخصیت‌های داستان را از طریق کدام یک از عناصر داستان می‌شناسیم؟
۰/۲۵	۳۸- کدام یک اثر «عطار» نیست؟
۰/۲۵	الف) منطق الطیر (ب) الهی نامه (پ) مخزن الاسرار (ت) مصیبت نامه
۰/۲۵	۳۹- کدام آرایه نادرست است؟ الف) زندگی شیرین را از سر گرفتند: (حس آمیزی) ب) کوه‌های مرتفع در آغوششان کشید: (تشبیه) پ) دامن معطر چمن‌ها: (استعاره) ت) چشمه‌های زلال در انتظارشان بود: (تشخیص)
۰/۲۵	۴۰- جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید. الف) با ظهور ..... در آغاز قرن ششم، طریقت عرفان، موضوع عمده غزل، قصیده و مثنوی‌های شاعران شد. ب) عمده شهرت هاتف اصفهانی به واسطه ..... است.
۰/۲۵	۴۱- موضوع درس «شب‌نم عشق» چیست؟
۰/۲۵	۴۲- بیت: «یاد آخند یاد بزرگی‌ها که کردیم / آن پهلوانی‌ها، سترگی‌ها که کردیم» کدام آرایه را ندارد؟ الف) تکرار (ب) واج آرایی (پ) تلمیح (ت) جناس
۰/۲۵	۴۳- کاربرد آرایه ادبی «حسن تعلیل» در کدام یک از ابیات زیر، مشهود است؟ الف) کسی که سبز تر است از هزار باربهار کسی، شگفت کسی آن چنان که می‌دانی ب) تویی بهانه آن ابرها که می‌گریند بیا که صاف شود این هوای بارانی پ) کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی ت) دوباره پلک دلم می‌برد، نشانه چیست؟ شنیده‌ام که می‌آید کسی به مهمانی
۰/۱۵	۴۴- نام نویسنده هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) آینه‌های ناگهان: (ب) هفت اورنگ:
۰/۲۵	۴۵- نام قالب شعر زیر را بنویسید. «گویند که با نام تو مجنون گم شد من می‌گویم ستاره ای بود شهید در چشم تو آفتاب گردون گم شد پیدا شد و چرخ زد و در خون گم شد»
«ادامه سوالات در صفحه چهارم»	

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تعداد صفحه: ۴ صفحه	تاریخ امتحان: ۹۵/۳/۱۰	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		
سوالات (پاسخ نامه دارد)			

ج	حفظ شعر (۲ نمره)
۰/۵	۴۶- در بیت های زیر، جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) پیش ..... ملک سلیمان باد است بلکه آن است ..... که ز ملک آزاد است
۰/۵	ب) ما سیه گلیمان را جز بلا ..... بر دل بهایی نه، هر بلا که .....
۰/۲۵	۴۷- با توجه به بیت زیر، کدام گزینه صحیح است؟ گر پر از لاله سیراب بود دامن ..... مرو از راه که آن خون دل فرهاد است الف) گل ب) دل پ) کوه ت) شط
۰/۵	۴۸- واژگان به هم ریخته زیر، مصراعی از یک بیت است؛ آن ها را مرتب کنید. « گویند ، آن ، جهان ، آب ، که ، نهاده ست ، بر ، که »
۰/۲۵	۴۹- مصراع دوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟ « دین و دل به یک دیدن باختیم و خرسندیم ..... » الف) تا دمی بر آسایم زین حجاب ظلمانی ب) در قمار عشق ای دل کی بود پشیمانی پ) این همه پریشانی بر سر پریشانی ت) خنده های زیر لب، عشوه های پنهانی
نمره	۲۰
جمع	« شاد و موفق باشید . »

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۹۵/۳/۱۰
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	با تشکر از دقت نظر همکاران محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سادگی در تصحیح، خدمت شما ارائه می‌گردد، بدیهی است به پاسخ های درست و مشابه نمره تعلق می‌گیرد.	
الف	معنی شعر و نثر (۶ نمره)	۶
	<p>۱- به هر کسی شیوه ای آموخته ام تا با آن منظور و مقصود خود را بیان کند (۰/۲۵) ص ۱۶۰</p> <p>۲- ریسمانی به ترک بند زین اسب بست (۰/۲۵) ص ۱۰</p> <p>۳- خواجه احمد گفت: همه کارهایت را ناقص انجام می دهی. (۰/۲۵) ص ۵۷</p> <p>۴- گنبد خیلی زیبا نبود. (۰/۲۵) ص ۴۱</p> <p>۵- افسره انگور (آب انگور) با قدرت خداوند به شیرینی برگزیده ای تبدیل شده. (۰/۵) ص ۲</p> <p>۶- مادر منتظر توست و روزگار خوشی ندارد (آسایش ندارد). (۰/۵) ص ۱۴۸</p> <p>۷- به مجلسی راه پیدا می کنی (اجازه ورود پیدا می کنی) که حتی جبرئیل (امین وحی الهی) اجازه ورود ندارد. (۰/۵) ص ۱۵۵</p> <p>۸- نامه ای برای امیر نوشت و هر کاری که انجام داده بود برایش شرح داد و نامه را به من داد. (۰/۷۵) ص ۵۳</p> <p>۹- امید به دیدن چهره معشوق، تحمل صد سال رنج و سختی را برای من آسان می کند. (۰/۷۵) ص ۹۸</p> <p>۱۰- این گستاخ (شکارچی) در شکار کردن ما خیلی جدی است و تازمانی که از دید (نظر) او پنهان نشویم، دست از شکار ما بر نمی دارد. (۱) ص ۱۱۱</p> <p>۱۱- (ای خدا) هیچ کس بدون لطف و عنایت تو نمی تواند به موفقیت برسد و اگر موفقیتی حاصل شود موقتی و ناپایدار است. (۱) ص ۱۰۴</p>	
ب	معنی لغت (۲ نمره)	۲
	<p>۱۲- جیغ ص ۱۳۸ - ۱۳- سرگشته شدن / سرگردانی ص ۲ - ۱۴- جا به جا / اینجا و آنجا ص ۴۱</p> <p>۱۵- بوته گیاهی به غایت بی مزه که جویده نمی شود- بیهوده گویی ص ۱۵۹</p> <p>۱۶- شهید و شیرینی ص ۹۸ - ۱۷- جلوه کنان و با ناز راه رفتن ص ۱۱۰</p> <p>۱۸- نزدیک شونده / همگرا ص ۱۲۰ - ۱۹- قرقاول / نام پرنده ای ص ۱۲۵</p>	
پ	درک مطلب (۴ نمره)	۴
	<p>۲۰- الف) کمال الملک (۰/۲۵) ص ۱۹ ب) نمی توانم نقاشی کنم. (۰/۲۵) ص ۱۹</p> <p>۲۱- آفتاب (۰/۲۵) ص ۱۵۹</p> <p>۲۲- چشم اشکبار یا گریان (۰/۲۵) ص ۱۲۹</p> <p>۲۳- گزینۀ «ب» (۰/۲۵) با قدرت الهی خود، در وجود مادی انسان، دل (احساس و عاطفه) را آفرید. (۰/۲۵) ص ۱۶۳ و ۱۶۴</p>	
	« ادامه پاسخ ها صفحه دوم »	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۹۵/۳/۱۰
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	با تشکر از دقت نظر همکاران محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سادگی در تصحیح، خدمت شما ارائه می‌گردد، بدیهی است به پاسخ های درست و مشابه نمره تعلق می‌گیرد.	نمره
	<p>۲۴- خداوند در همه ذرات جهان، جلوه گر است. (۰/۵) ص ۱۵۳</p> <p>۲۵- بلند پرواز بودم اما تنزل کردم. (آرزوهای بلند پروازانه من در حد کارمند شدن تنزل کرد) یا هر مفهوم درست دیگر (۰/۵) ص ۱۴۷</p> <p>۲۶- زمان (لحظه ها) به سختی (به کندی) می گذشت. (۰/۵) ص ۱۳۰</p> <p>۲۷- گزینه «الف» (۰/۲۵) ص ۷۱</p> <p>۲۸- نمی گویم که به آن ها نیاز ندارم. (۰/۲۵) ص ۵۴</p> <p>۲۹- غرور بی جا و بی توجهی به سرنوشت. (۰/۵) ص ۱۱۳</p>	
ت	<p>خودآزمایی (۳ نمره)</p> <p>۳۰- شاد و با نشاط (۰/۵) ص ۱۰۵</p> <p>۳۱- نفس ناطقه انسان (۰/۵) ص ۱۰۵</p> <p>۳۲- کشف کردن و آشکار ساختن و در اصطلاح عرفانی، پی بردن به حقایق (۰/۵) ص ۶</p> <p>۳۳- ضربه های فرماندهان (۰/۵) ص ۱۲</p> <p>۳۴- خلوص و یک رنگی شاعر (۰/۵) ص ۱۳۱</p> <p>۳۵- گذشته درخشان اسلام (۰/۵) ص ۱۲۴</p>	۳
ث	<p>تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره)</p> <p>۳۶- پنج داستان (۰/۲۵) ص ۴۰</p> <p>۳۸- گزینه «پ» (۰/۲۵) ص ۱۰۲</p> <p>۴۰- الف سنایی (۰/۲۵) ص ۱۵۲</p> <p>۴۱- آغاز خلقت انسان (۰/۲۵) ص ۱۶۲</p> <p>۴۳- گزینه «ب» (۰/۲۵) ص ۱۲۶</p> <p>۴۴- الف) قیصر امین پور (۰/۲۵) ص ۱۲۶ ب) جامی (۰/۲۵) ص ۱۲۰</p> <p>۴۵- «رباعی» (۰/۲۵) ص ۱۳۲</p> <p>۳۷- لحن (۰/۲۵) ص ۲۷</p> <p>۳۹- گزینه «ب» (۰/۲۵) ص ۱۴۶</p> <p>ب) ترجیع بند (عرفانی) (۰/۲۵) ص ۱۵۳</p> <p>۴۲- گزینه «ت» (۰/۲۵) ص ۱۲۵</p>	۳
ج	<p>حفظ شعر (۲ نمره)</p> <p>۴۶- الف) صاحب نظران (۰/۲۵) سلیمان (۰/۲۵) ص ۱۵۰ ب) نمی شاید (۰/۲۵) بتوانی (۰/۲۵) ص ۱۰۶</p> <p>۴۷- گزینه «پ» (۰/۲۵) ص ۱۵۰</p> <p>۴۸- آن که گویند که بر آب نهاده ست جهان (۰/۵) ص ۱۵۰</p> <p>۴۹- گزینه «ب» (۰/۲۵) ص ۱۰۶</p>	۲
	با تشکر از همکاران محترم	